

Як отримати дозвіл на експорт молочної продукції до ЄС?

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Швейцарська Конфедерація

FiBL

ОФІС З РОЗВИТКУ
ПІДПРИЄМНИЦТВА
ТА ЕКСПОРТУ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА

Як отримати дозвіл на експорт молочної продукції до ЄС?

СКОРОЧЕННЯ

ЄС – Європейський Союз

ЦНАП – Центр надання адміністративних послуг

ДПСС – Держпродспоживслужба

ТО – Територіальний орган
Держпродспоживслужби

СОП – Стандартна операційна процедура
щодо включення потужностей оператора
ринку до списку експортерів харчових
продуктів до країн-членів ЄС

ОР – оператор ринку

ЕП – експортна потужність

ЗАКОНОДАВСТВО

- Закон України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» ([ЗУ №771](#))
- Закон України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин» ([ЗУ №2042](#))
- Закон України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» ([ЗУ №771](#))
- Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку видачі, відмови у видачі, анулювання, тимчасового припинення дії, переоформлення та поновлення дії експлуатаційного дозволу, форми експлуатаційного дозволу» [№ 27 від 12.01.2024](#)
- Наказ Мінагрополітики України «Про затвердження Вимог до безпечності та якості молока і молочних продуктів» ([Наказ №118](#))
- Наказ Мінагрополітики України «Про затвердження Порядку державної реєстрації потужностей та Порядку ведення державного реєстру операторів ринку та їхніх потужностей» [№431 від 15.02.2024](#)
- Стандартна операційна процедура ([СОП](#)) Держпродспоживслужби для оператора ринку харчових продуктів, який має намір здійснювати експорт харчових продуктів до ЄС*

* Потребує перегляду

ВИРОБНИЦТВО

Гігієнічні вимоги, наказ №118

Розділи II, III, IV, V, VII

- Державний контроль стану здоров'я тварин
- Програми виявлення прихованих форм маститів
- Забезпечення гігієни виробництва сирого молока
- Процедури щодо недопущення потрапляння залишків ветеринарних препаратів та/або інших забруднюючих речовин до сирого молока
- Впроваджена процедура періодичної перевірки сирого молока на регламентовані законодавством показники
- Коригувальні заходи у разі невідповідності, документування та доступність для перевірки

ТРАНСПОРТУВАННЯ

Гігієнічні вимоги, наказ №118

Розділ VI

- Вимоги до ємностей для транспортування молока та молозива
- Вимоги до температурного режиму
- Дезінфекція ємностей

ПЕРЕРОБКА

Гігієнічні вимоги, наказ №118

Розділи IX, X

- Запровадження процедур забезпечення безпечності молока та молочних продуктів, що засновані на принципах системи аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках
- Наявність процедури повідомлення, відкликання у разі невідповідності критеріям
- Забезпечення процедур охолодження та термічної обробки
- Забезпечення процедур відповідності санітарним заходам
- Пакування молочних продуктів
- Маркування та нанесення ідентифікаційних позначок до того, як продукт залишає переробну потужність

Як отримати дозвіл на експорт молочної продукції до ЄС?

Вимоги до виробництва, транспортування, переробки та відбору зразків

ВІДБІР ЗРАЗКІВ

- Відбір зразків сирого молока в межах [Програми контролю сирого молока](#) може здійснюватися фахівцем уповноваженої лабораторії, уповноваженим ветеринаром або державним інспектором
- Зразки сирого молока підлягають дослідженню (випробуванню) в уповноваженій лабораторії (54)
- Програма контролю сирого молока ведеться із застосуванням програмного забезпечення «Молочний модуль» <https://dm.foodcontrol.gov.ua>
- Референс-методи досліджень:
 - 1) ДСТУ EN ISO 4833-1:2014 (EN ISO 4833-1:2013) «Мікробіологія харчового ланцюга. Горизонтальний метод підрахунку мікроорганізмів. Частина 1. Підрахунок колоній за температури 30 °C методом розливу по чашках»
 - 2) ДСТУ ISO 13366-1/IDF 148-1:2014 (ISO 13366-1:2008/IDF 148-1:2008, ISO 13366-1:2008/Cor 1:2009, IDT) «Молоко. Підрахування соматичних клітин. Частина 1. Мікроскопічний (контрольний) метод»

Дозволяється використовувати альтернативні аналітичні методи, якщо вони валідовані відповідно до референс-методу згідно з протоколами, прийнятими на національному або міжнародному рівні.

Допустимі рівні критеріїв для операторів ринку молока та молочних продуктів, які ЗДІЙСНЮЮТЬ ЕКСПОРТ:

- Загальне бактеріологічне забруднення – 100 000 КУО/мл
- Кількість соматичних клітин – 400 000 клітин/мл

[Відбір зразків і лабораторні дослідження](#)

Як отримати дозвіл на експорт молочної продукції до ЄС?

ЕТАП 1 Державна реєстрація операторів ринку та їхніх потужностей (національний рівень)

ЧЕК-ЛИСТ

- ✓ Сировина відповідає вимогам наказу №118
- ✓ Оброблені молочні продукти походять від виробників, які мають експлуатаційний дозвіл
- ✓ Наявність дієвих процедур розділення потоків сировини та виробництва (у разі неоднорідності)
- ✓ Впроваджена дієва система управління безпечністю харчових продуктів
- ✓ Виробничі приміщення та обладнання відповідають гігієнічним вимогам
- ✓ Укладено угоду про надання послуг з лікарнею ветеринарної медицини за місцем розташування потужності
- ✓ Заходи державного контролю на потужності визначено відповідно до ступеню ризику

Не пізніше ніж за 15 днів до закінчення строку дії тимчасового експлуатаційного дозволу

1. Заява про видачу експлуатаційного дозволу (дозвіл) до ЦНАП чи відповідного ТО ДПСС. Оператор ринку відповідає за достовірність інформації, зазначеної в заяві про видачу експлуатаційного дозволу

Особисто

Уповноваж. особа

Поштою

Портал Дія

2. Реєстрація заяви ТО в день надходження. У разі невідповідності заяви або неповної інформації - рішення ТО про залишення такої заяви без руху

3. Інспектування потужностей на відповідність вимогам законодавства про безпечність та окремі показники якості харчових продуктів (не пізніше 15 днів з дня отримання заяви)

4.1. У разі відповідності вимогам лише щодо інфраструктури та обладнання - рішення ТО про видачу тимчасового експлуатаційного дозволу на 3 міс.

4.2. Повторне інспектування (10 днів з дня отримання заяви) - окремі невідповідності усунути, але ще є невідповідність вимогам. Рішення ТО про подовження тимчасового дозволу до 6 міс.

4.3. Рішення про відмову у видачі дозволу (може бути оскаржено відповідно до законодавства)

5. У разі відповідності вимогам - рішення ТО про видачу експлуатаційного дозволу на необмежений строк (не пізніше 30 днів з дня отримання заяви)

6. Присвоєння реєстраційного номеру - за вимогами Порядку ведення державного реєстру операторів ринку та потужностей - *див.приклад*

7. Внесення до державного реєстру операторів ринку та потужностей, на які видано експлуатаційний дозвіл (не пізніше 1 дня з дня прийняття рішення)

ПРИКЛАД
реєстраційного
номеру (до п.6)

a-UA-05-06-12-IX-PP

a або **ta** - експлуатаційний дозвіл виданий на необмежений строк / виданий тимчасово (3 міс/ 6 міс)
05 - область розташування потужності (Вінницька область)

06 - район (місто) (Жмеринський район)

12 - унікальний порядковий номер потужності

IX - секція категорії потужності (молозиво, сире молоко, молочні продукти...)

PP - категорія потужності (потужність з виробництва)

до ЕТАПУ 2

Як отримати дозвіл на експорт молочної продукції до ЄС?

ЕТАП 2 Стандартна операційна процедура (СОП) Держпродспоживслужби для оператора ринку харчових продуктів, який має намір здійснювати експорт харчових продуктів до ЄС (міжнародний рівень)

ЧЕК-ЛИСТ

✓ Оператора ринку внесено до Державного реєстру операторів ринку та потужностей, на які видано експлуатаційний дозвіл

✓ Перелік питань, за якими проводиться оцінювання потужності на відповідність вимогам ЄС – [молочна продукція](#)

1. Запит на затвердження ЕП – заява (Додаток 1 СОП) до ТО за місцем розташування потужності. [Перелік ТО](#)

2. Протягом 20 днів після отримання Запиту ТО повідомляє **дату початку інспектування** (Додаток 2 СОП)

3. Проведення **перевірки відповідності потужності** вимогам ЄС, складання **акту державного контролю** у двох примірниках, один з яких вручається ОР протягом 3 робочих днів з дня його складення

У разі невідповідності вимогам

4.1 В акті державного контролю наводиться детальний **опис порушень** законодавства

4.2 ОР складає **план усунення невідповідностей (коригувальні дії)** із зазначенням термінів усунення та відповідальних виконавців (Додаток 3 СОП), погоджує з ТО

4.3 Виконання **плану коригувальних дій. Звернення до ТО Держпродспоживслужби** для оцінки усунення невідповідностей

4.4 Фінальна **перевірка** потужності за участю представників центрального апарату Держпродспоживслужби

Відповідає вимогам

5. ТО Держпродспоживслужби надсилає **клопотання до Держпродспоживслужби (центрального апарату)** щодо направлення до Генерального Директорату з питань охорони здоров'я та безпеки харчових продуктів (DG SANTE) Європейської Комісії **аплікаційної форми** (Додаток 4 СОП) щодо внесення потужності до переліку підприємств третіх країн, що мають право експортувати харчові продукти до країн-членів ЄС.

Додається:

- 1) Акт державного контролю,
- 2) Копія експлуатаційного дозволу,
- 3) Запит для внесення поправок для третіх країн (Додаток 5 СОП).

продовження

Як отримати дозвіл на експорт молочної продукції до ЄС?

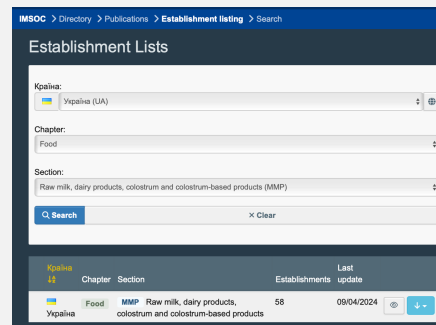
ЕТАП 2 (продовження) Стандартна операційна процедура (СОП) Держпродспоживслужби для оператора ринку харчових продуктів, який має намір здійснювати експорт харчових продуктів до ЄС (міжнародний рівень)

Внесення до переліку підприємств третіх країн, що мають право експортувати харчові продукти до країн-членів ЄС

6. Держпродспоживслужба **надсилає DG SANTE** **аплікаційну форму** через систему TRACES-NT

7. **Прийняття рішення ЄС** щодо внесення перевіреної потужності оператора ринку до переліку підприємств третіх країн, які мають право постачати харчові продукти до країн ЄС

8. Розміщення інформації на офіційному веб-сайті DG SANTE **"Non-EU countries - establishments lists"**

Country	Chapter	Section	Establishments	Last update
Ukraine	Food	MMP Raw milk, dairy products, colostrum and colostrum-based products	58	09/04/2024

[Перелік підприємств третіх країн, які мають право постачати харчові продукти до країн ЄС](#)

[Сертифікат для ввезення до ЄС молочних продуктів](#)
MODEL DAIRY-PRODUCTS-ST

Періодичний контроль не рідше 2 разів/ місяця

Мета:

постійний контроль за діяльністю оператора ринку впродовж всього технологічного процесу

- Контроль офіційним ветеринарним лікарем виконання вимог регламентів та директив ЄС ([чек-лист](#))

- Невідповідності заявленим вимогам зазначаються в **Акті державного контролю**

Якщо невідповідності не створюють безпосередню загрозу здоров'ю споживачу – **попередження** про необхідність усунення порушень у технічно можливий термін

Критичні порушення (Додаток 7 СОП):

- Інформування** офіційним ветеринарним лікарем державного ветеринарного інспектора
- Проведення **позапланової перевірки** із складанням припису
- Подання щодо тимчасового **призупинення права експорту до 60 днів**, позапланова перевірка центральним апаратом Держпродспоживслужби з метою підтвердження/ спростування невідповідності

Як отримати дозвіл на експорт молочної продукції до ЄС?

Перелік законодавчих актів ЄС, положення яких підтверджує ветеринарний лікар при видачі сертифікату для ввезення до Європейського Союзу молочних продуктів, призначених для споживання людиною

ВИМОГИ ДО ПРОДУКТУ

- ✓ Регламент (ЄС) № [178/2002](#) – загальні принципи та вимоги харчового законодавства ЄС
- ✓ Регламент (ЄС) № [852/2004](#) – загальні гігієнічні вимоги та програми, засновані на принципах НАССР; гігієнічні вимоги до виробництва, зберігання, пакування та транспортування молока та молочних продуктів (Додаток II; Додаток III, глава II, секція IX)
- ✓ Регламент (ЄС) № [853/2004](#) – спеціальні гігієнічні вимоги щодо виробництва, збирання, охолодження, зберігання та транспортування сирого молока; критерії до сирого молока та молозива (Додаток III, Розділ IX, Глава I)
- ✓ Виконавчий регламент (ЄС) № [2022/2292](#) – вимоги щодо застосування фармакологічно активних речовин (у ветеринарних лікарських засобах для продуктивних тварин) та встановлення рівнів пестицидів і забруднюючих речовин у продуктах тваринного походження, призначених для споживання людиною для розміщення на ринку ЄС
- ✓ Регламент (ЄС) № [2073/2005](#) – мікробіологічні критерії для харчових продуктів
- ✓ Регламент (ЄС) № [37/2010](#) – допустимі рівні залишків антибактеріальних ветеринарних препаратів
- ✓ Регламент (ЄС) № [396/2005](#) – максимально допустимі рівні залишків пестицидів в харчових продуктах і кормах рослинного та тваринного походження
- ✓ Регламент (ЄС) № [2023/915](#) – максимально допустимі рівні залишків певних забруднювачів навколишнього середовища
- ✓ Регламент (ЄС) № [1333/2008](#) щодо харчових добавок
- ✓ Директива (ЄС) № [2020/2184](#) про якість води, призначеної для споживання людиною (перероблена)

КОНТРОЛЬ

- ✓ Виконавчий Регламент (ЄС) № [2019/627](#) – уніфіковані практичні заходи для здійснення офіційного контролю продуктів тваринного походження, призначених для споживання людиною
- ✓ Виконавчий Регламент (ЄС) № [2021/405](#) – перелік країн із затвердженими планами контролю залишків
- ✓ Виконавчий Регламент (ЄС) № [2021/404](#) – перелік країн, які мають дозвіл на ввезення до ЄС молока, молозива, молочних продуктів та продуктів на основі молозива
- ✓ Регламент (ЄС) № [2017/625](#) – принципи, що регулюють організацію офіційного контролю та іншої офіційної діяльності, що здійснюється для забезпечення застосування законодавства про харчові продукти та корми, правил щодо здоров'я та благополуччя тварин, у тому числі які надходять до ЄС з-за меж ЄС, на прикордонних інспекційних постах
- ✓ Виконавчий Регламент (ЄС) № [2019/1014](#) – детальні правила щодо мінімальних вимог до прикордонних інспекційних постів, включаючи інспекційні центри
- ✓ Виконавчий Регламент (ЄС) № [2020/2235](#) – заповнення офіційних сертифікатів для ввезення товарів до ЄС

[Вимоги до заповнення міжнародних сертифікатів для імпорту до ЄС \(гайд\)](#)

Цю публікацію було створено за підтримки Швейцарії в межах швейцарсько-української програми «Розвиток торгівлі з вищою доданою вартістю в органічному та молочному секторах України», що впроваджується Дослідним інститутом органічного сільського господарства (FiBL, Швейцарія) у партнерстві із SAFOSO AG (Швейцарія). Відповідальність за зміст цієї публікації несе виключно автор(и). Точка зору автора(ів) не обов'язково відображає точку зору SECO, FiBL, SAFOSO AG, www.qftp.org.

Фінансова
підтримка:

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Швейцарська Конфедерація

Виконавець
програми:

FiBL

Партнер
програми:

ОФІС З РОЗВИТКУ
ПІДПРИЄМНИЦТВА
ТА ЕКСПОРТУ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА